

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (šestého senátu)

13. září 2018 *

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině – Zařazení názvu subjektu, který vlastní žalobkyni, na seznam subjektů, na něž se vztahují omezující opatření – Povinnost uvést odůvodnění – Právo na obhajobu – Právo na účinnou soudní ochranu – Dohoda o přidružení mezi EU a Tureckem – Základní práva – Přiměřenost“

Ve věci T-798/14,

DenizBank A. Ş., se sídlem v Istanbulu (Turecko), zastoupená O. Jonesem, D. Heatonem, barristers, R. Mattickem, S. Utkuem, solicitors, a M. Lester, QC,

žalobkyně,

proti

Radě Evropské unie, původně zastoupené S. Boelaert a A. de Elera-San Miguel Hurtadem, poté S. Boelaert a P. Mahnič Bruni, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Evropskou komisí, zastoupenou D. Gauci, L. Havasem a F. Ronkes Agerbeekem, jako zmocněnci,

vedlejší účastníci,

jejímž předmětem je návrh založený na článku 263 SFEU znějící na zrušení, zaprvé rozhodnutí Rady 2014/512/SZBP ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2014, L 229, s. 13), ve znění rozhodnutí Rady 2014/659/SZBP ze dne 8. září 2014 (Úř. věst. 2014, L 271, s. 54), rozhodnutí Rady 2014/872/SZBP ze dne 4. prosince 2014 (Úř. věst. 2014, L 349, s. 58), rozhodnutím Rady (SZBP) 2015/2431 ze dne 21. prosince 2015 (Úř. věst. 2015, L 334, s. 22), rozhodnutím Rady (SZBP) 2016/1071 ze dne 1. července 2016 (Úř. věst. 2016, L 178, s. 21), a rozhodnutím Rady (SZBP) 2016/2315 ze dne 19. prosince 2016 (Úř. věst. 2016, L 345, s. 65), a zadruhé nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2014, L 229, s. 1), ve znění nařízení Rady (EU) č. 960/2014 ze dne 8. září 2014 (Úř. věst. 2014, L 271, s. 3) a nařízení Rady č. 1290/2014 ze dne 4. prosince 2014 (Úř. věst. 2014, L 349, s. 20), v rozsahu, v němž se tyto akty týkají žalobkyně,

* Jednací jazyk: angličtina.

TRIBUNÁL (šestý senát),

ve složení G. Berardis (zpravodaj), předseda, D. Spielmann a Z. Csehi, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: L. Grzegorzcyk, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. listopadu 2017,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Žalobkyně, společnost DenizBank A. Ş., je turecká obchodní banka se sídlem v Istanbulu (Turecko), jejíž akcie vlastní z více než 50 % společnost Sberbank of Russia OAO (dále jen „Sberbank“), která je ruskou retailovou bankou se sídlem v Moskvě (Rusko).
- 2 Rada Evropské unie dne 20. února 2014 ostře odsoudila veškeré používání násilí na Ukrajině. Vyzvala k jeho okamžitému ukončení a k plnému respektování lidských práv a základních svobod na Ukrajině. Rada se rovněž zabývala možností zavedení omezujících opatření vůči osobám odpovědným za porušování lidských práv, násilí a použití nepřiměřené síly.
- 3 Na mimořádném zasedání konaném dne 3. března 2014 odsoudila Rada jednoznačné porušení svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny akty agrese ze strany ruských ozbrojených sil, jakož i souhlas Sovjet Federacii Federalnogo Sobranija Rossiskoj Federacii (Rada federace ruského parlamentu Ruské federace) ze dne 1. března 2014 s použitím ozbrojených sil na území Ukrajiny. Evropská unie vyzvala Ruskou federaci, aby neprodleně stáhla své ozbrojené síly na své základny v souladu s mezinárodními dohodami.
- 4 Dne 5. března 2014 přijala Rada omezující opatření zaměřená na zmrazení a zpětné získání zpronevěřených ukrajinských státních prostředků.
- 5 Dne 6. března 2014 schválily hlavy států nebo předsedové vlád Evropské unie závěry Rady přijaté dne 3. března 2014. Hlavy států a předsedové vlád Unie důrazně odsoudili nevyprovokované porušení svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny ze strany Ruské federace a Ruskou federaci vyzvali, aby okamžitě stáhla své ozbrojené síly na své základny v souladu s platnými dohodami. Hlavy států a předsedové vlád Unie uvedli, že jakékoliv další kroky Ruské federace vedoucí k destabilizaci situace na Ukrajině by měly další dalekosáhlé důsledky pro vztahy mezi Unií a jejími členskými státy na jedné straně a Ruskou federací na straně druhé, a to v celé řadě ekonomických oblastí. Vyzvali Ruskou federaci, aby umožnila okamžitý přístup mezinárodním pozorovatelům, přičemž zdůraznili, že řešení krize na Ukrajině musí být založeno na územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti země a na důsledném dodržování mezinárodních norem.
- 6 Dne 16. března 2014 uspořádaly parlament Autonomní republiky Krym a autonomní správa města Sevastopol – dva územně-správní celky Ukrajiny – referendum o statusu Krymu. V rámci tohoto referenda byli obyvatelé Krymu vyzváni, aby uvedli, zda si přejí být připojeni jako subjekt k Ruské federaci, nebo zda si přejí obnovení Ústavy z roku 1992 a status Krymu v rámci Ukrajiny. Výsledek, který oznámila Autonomní republika Krym, uvedl, že ve prospěch připojení regionu k Ruské federaci bylo 96,77 % hlasů, přičemž volební účast byla 83,1 %.

- 7 Dne 17. března 2014 přijala Rada další závěry o Ukrajině. Rada důrazně odsoudila uspořádání referenda o připojení k Ruské federaci, které na Krymu proběhlo dne 16. března 2014, které bylo podle jejího názoru uspořádáno v jasném rozporu s ukrajinskou Ústavou. Rada naléhavě vyzvala Ruskou federaci, aby učinila kroky vedoucí ke zklidnění krizové situace, okamžitě snížila množství svých ozbrojených sil na úroveň před krizí a stáhla je na jejich posádky v souladu se svými mezinárodními závazky, zahájila přímá jednání s ukrajinskou vládou a využila všech příslušných mezinárodních mechanismů k nalezení mírového a diplomatického řešení a přitom plně dodržovala své dvoustranné a mnohostranné závazky respektovat svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny. Rada v této souvislosti vyjádřila politování nad tím, že Rada bezpečnosti OSN nebyla schopna v důsledku uplatnění veta ze strany Ruské federace přijmout usnesení. Rada kromě toho vyzvala Ruskou federaci, aby nečinila kroky vedoucí k připojení Krymu v rozporu s mezinárodním právem.
- 8 Téhož dne přijala Rada na základě článku 29 SEU rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 16), a na základě článku 215 SFEU nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 6), kterými stanovila cestovní omezení a zmrazení prostředků osob odpovědných za činnosti narušující nebo ohrožující územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a s nimi spojených fyzických nebo právnických osob.
- 9 Dne 17. března 2014 Ruská federace úředně uznala výsledky referenda uspořádaného na Krymu dne 16. března 2014. V návaznosti na toto referendum vyhlásil Nejvyšší rada Krymu a městská rada Sevastopolu nezávislost Krymu na Ukrajině a požádaly o připojení k Ruské federaci. Téhož dne podepsal ruský prezident výnos uznávající Republiku Krym jako svrchovaný a nezávislý stát.
- 10 Dne 21. března 2014 připomněla Evropská rada prohlášení hlav států a předsedů vlád Unie ze dne 6. března 2014 a požádala Evropskou komisi a členské státy, aby připravily případná další cílená opatření.
- 11 Dne 23. června 2014 rozhodla Rada, že je třeba zakázat dovoz zboží pocházející z Krymu nebo ze Sevastopolu do Unie s výjimkou zboží pocházejícího z Krymu nebo ze Sevastopolu, jemuž vláda Ukrajiny vydala osvědčení o původu.
- 12 Rada v návaznosti na havárii, ke které došlo dne 17. července 2014 v Doněcku (Ukrajina) a která vedla ke zničení letadla Malajsijských aerolinií na letu MH17, požádala Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby dokončily své přípravné práce na případných cílených opatřeních a nejpozději do 24. července předložily návrhy opatření, a to včetně návrhů týkajících se kapitálových trhů, obrany, zboží dvojího užití a citlivých technologií, zejména v odvětví energetiky.
- 13 Vzhledem k závažnosti situace, která nastala v tomto státě i přes opatření v podobě zákazů cestování a zmrazení prostředků směřujících vůči určitým fyzickým a právnickým osobám, která byla přijata v březnu 2014, přijala Rada na základě článku 29 SEU dne 31. července 2014 rozhodnutí 2014/512/SZPB o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2014, L 229, s. 13), za účelem zavedení omezujících opatření zaměřených na oblasti přístupu na kapitálové trhy, obrany, zboží dvojího užití a citlivých technologií, zejména v odvětví energetiky.
- 14 Vzhledem k tomu, že posledně uvedená opatření spadají do oblasti působnosti Smlouvy o FEU a jejich provádění vyžaduje regulační opatření na úrovni Unie, přijala Rada téhož dne na základě čl. 215 odst. 2 SFEU nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. 2014, L 229, s. 1), které obsahuje podrobnější ustanovení k uplatňování požadavků uvedených v rozhodnutí 2014/512 jak na unijní úrovni, tak v členských státech.

- 15 Deklarovaným cílem těchto omezujících opatření bylo zvýšit náklady na akce Ruska, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a podpořit mírové urovnání krize. Za tímto účelem stanovilo rozhodnutí 2014/512 zejména zákazy vývozu určitých výrobků a citlivých technologií určených pro ruské ropné odvětví a zákaz přístupu na evropské kapitálové trhy Unie vztahující se na určité hospodářské subjekty tohoto odvětví.
- 16 Následně přijala Rada dne 8. září 2014 rozhodnutí 2014/659/SBZP, kterým se mění rozhodnutí 2014/512 (Úř. věst. 2014, L 271, s. 54), a nařízení (EU) č. 960/2014, kterým se mění nařízení č. 833/2014 (Úř. věst. 2014, L 271, s. 3) s cílem prodloužit zákaz týkající se některých finančních nástrojů, o kterém bylo rozhodnuto dne 31. července 2014, a uložit další omezení přístupu na kapitálový trh.
- 17 Článek 1 odst. 1 rozhodnutí 2014/512, ve znění rozhodnutí 2014/659, zní následovně:
- „1. Zakazuje se přímý či nepřímý nákup nebo prodej dluhopisů, akcií či obdobných finančních nástrojů, přímé či nepřímé poskytování souvisejících investičních služeb či pomoc při vydávání takových nástrojů nebo jakékoli jiné přímé či nepřímé obchodování s nimi, pokud jde o takové nástroje buď se splatností delší než 90 dnů vydané po dni 1. srpna 2014 a do 12. září 2014, nebo se splatností delší než 30 dnů vydané po dni 12. září 2014:
- a) významnými úvěrovými institucemi nebo institucemi pro financování rozvoje usazenými v Rusku, které jsou ke dni 1. srpna 2014 z více než 50 % ve veřejném vlastnictví či pod veřejnou kontrolou, jejichž seznam je uveden v příloze I;
 - b) jakoukoli právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazenými mimo Unii, které jsou z více než 50 % vlastněny některým subjektem uvedeným v příloze I; nebo
 - c) jakoukoli právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, které jednají jménem nebo na pokyn subjektu spadajícího do kategorie podle písmene b) tohoto odstavce nebo uvedeného v příloze I.“
- 18 Název společnosti Sberbank je uveden v bodě 1 přílohy I rozhodnutí 2014/512, ve znění rozhodnutí 2014/659.
- 19 Článek 5 odst. 1 a 3 nařízení č. 833/2014, ve znění nařízení č. 960/2014, zní takto:
- „1. Zakazuje se přímý či nepřímý nákup nebo prodej převoditelných cenných papírů a nástrojů peněžního trhu, poskytování souvisejících investičních služeb či pomoc při vydávání takových cenných papírů a nástrojů nebo jakékoli jiné přímé či nepřímé obchodování s nimi, pokud jde o převoditelné cenné papíry a nástroje peněžního trhu buď se splatností delší než 90 dnů vydané po dni 1. srpna 2014 a do 12. září 2014, nebo se splatností delší než 30 dnů vydané po dni 12. září 2014:
- a) významnou úvěrovou institucí nebo jinou významnou institucí mající výslovný mandát podporovat konkurenceschopnost ruské ekonomiky, její diverzifikaci a podněcování investic, usazenou v Rusku, které jsou ke dni 1. srpna 2014 z více než 50 % ve veřejném vlastnictví či pod veřejnou kontrolou a které jsou uvedeny na seznamu v příloze III; nebo
 - b) právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným mimo Unii, které jsou z více než 50 % přímo či nepřímo vlastněny některým ze subjektů uvedených na seznamu v příloze III; nebo
 - c) právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, které jednají jménem nebo na pokyn subjektu podle písmene b) tohoto odstavce nebo uvedeného na seznamu v příloze III.

[...]

3. Zakazuje se přímo či nepřímo uzavírat jakékoli ujednání nebo se účastnit jakéhokoli ujednání s cílem poskytnout nové půjčky nebo úvěry se splatností delší než 30 dnů jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu uvedeným v odstavci 1 nebo 2 po dni 12. září 2014, s výjimkou půjček nebo úvěrů, jejichž specifickým a doloženým cílem je zajištění financování pro nezakázaný vývoz nebo dovoz zboží a nefinančních služeb mezi Unii a Ruskem, nebo půjček, jejichž specifickým a doloženým cílem je poskytnout nouzové financování s cílem splnit kritéria solventnosti a likvidity v případě právnických osob usazených v Unii, které jsou z více než 50 % vlastněny některým ze subjektů uvedených v příloze III.“

20 Název společnosti Sberbank je uveden v příloze III nařízení č. 833/2014.

21 Rada přijala dne 4. prosince 2014 rozhodnutí 2014/872/SZBP, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP a rozhodnutí 2014/659/SZBP (Úř. věst. 2014, L 349, s. 58), jakož i rozhodnutí (EU) č. 1290/2014, kterým se mění nařízení č. 833/2014 a nařízení č. 960/2014 (Úř. věst. 2014, L 349, s. 20).

22 V návaznosti na přijetí nařízení č. 1290/2014 bylo upraveno znění čl. 5 odst. 3 nařízení č. 833/2014 následovně:

„3. Zakazuje se přímo či nepřímo uzavírat jakékoli ujednání nebo se účastnit jakéhokoli ujednání s cílem poskytnout nové půjčky nebo úvěry se splatností delší než 30 dnů jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu uvedeným v odstavci 1 nebo 2 po dni 12. září 2014.

Tento zákaz se nevztahuje na:

- a) půjčky nebo úvěry, jejichž specifickým a doloženým cílem je zajištění financování pro nezakázaný vývoz nebo dovoz zboží a nefinančních služeb mezi Unii a kterýmkoli třetím státem, včetně výdajů za zboží a služby z jiného třetího státu, které jsou pro plnění smluv o vývozu či dovozu nezbytné; nebo
- b) půjčky, jejichž specifickým a doloženým cílem je poskytnout nouzové financování s cílem splnit kritéria solventnosti a likvidity v případě právnických osob usazených v Unii, kterou jsou z více než 50 % vlastněny některým ze subjektů uvedených v příloze III.“

23 Dne 21. prosince 2015 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2015/2431, kterým se mění rozhodnutí 2014/512 (Úř. věst. 2015, L 334, s. 22). Dne 1. července 2016 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2016/1071, kterým se mění rozhodnutí 2014/512 (Úř. věst. 2016, L 178, s. 21). V poslední řadě přijala Rada dne 19. prosince 2016 rozhodnutí (SZBP) 2016/2315, kterým se mění rozhodnutí 2014/512 (Úř. věst. 2016, L 345, s. 65).

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

24 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 5. prosince 2014 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

Vedlejší účastenství

25 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 14. dubna 2015 navrhla Komise svůj vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Rady.

26 Usnesením ze dne 30. června 2015 předseda devátého senátu Tribunálu této žádosti vyhověl.

27 Dne 24. srpna 2015 předložila Komise spis vedlejšího účastníka.

- 28 Žalobkyně a Rada předložily vyjádření k tomuto spisu ve lhůtě stanovené za tímto účelem, a sice žalobkyně dne 9. října 2015 a Rada dne 1. září 2015.

Přerušení řízení

- 29 Dne 12. března 2015 předseda devátého senátu Tribunálu rozhodl o vyslechnutí účastníků řízení ohledně případného přerušení řízení až do vydání rozhodnutí Soudního dvora, jímž se ukončí řízení ve věci C-72/15, Rosneft. Dopisem kanceláře Tribunálu ze dne 23. března 2015 byla účastnicím řízení stanovena lhůta za tímto účelem.
- 30 Rada podala vyjádření k případnému přerušení podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 27. března 2015 a žalobkyně podala vyjádření k případnému přerušení podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 7. dubna 2015.
- 31 Rozhodnutím ze dne 29. října 2015 přijatým na základě čl. 69 písm. a) jednacího řádu Tribunálu rozhodl předseda devátého senátu Tribunálu o přerušení řízení z důvodu, že existuje alespoň částečná shoda ustanovení, o jejichž posouzení byl Soudní dvůr požádán, pokud jde o jejich rozsah a platnost, ve věci C-72/15, Rosneft, s ustanoveními, která jsou relevantní v projednávané věci.
- 32 V návaznosti na rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, (C-72/15, EU:C:2017:236), bylo v souladu s čl. 71 odst. 3 jednacího řádu přerušení řízení ukončeno.
- 33 Hlavní účastnice řízení byly v této souvislosti vyzvány, aby přeložily svá vyjádření k důsledkům, které je třeba vyvodit z rozsudku ze dne 28. března 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), pokud jde o právní důvody a argumenty předložené v rámci této žaloby. Účastnice řízení této žádosti vyhověly ve stanovené lhůtě.

Úpravy žalobního návrhu

- 34 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 16. února 2015 upravila žalobkyně svůj žalobní návrh tak, aby zněl i na zrušení rozhodnutí 2014/872 a nařízení č. 1290/2014.
- 35 Rada formulovala své vyjádření k uvedenému návrhu žalobkyně v podání doručeném kanceláři Tribunálu dne 24. února 2015.
- 36 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 24. prosince 2015 upravila žalobkyně svoji žalobu tak, aby zněla i na zrušení rozhodnutí 2015/2431 v rozsahu, v němž rozhodnutí prodlužuje použitelnost omezujících opatření stanovených v rozhodnutí 2014/512.
- 37 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 13. dubna 2017 upravila žalobkyně svůj žalobní návrh tak, aby zněl i na zrušení rozhodnutí 2016/1071 a rozhodnutí 2016/2315 v rozsahu, v němž tato rozhodnutí prodlužují použitelnost omezujících opatření stanovených v rozhodnutí 2014/512.
- 38 Rada k tomu návrhu nezaujala žádné stanovisko.

Změna složení senátů

- 39 Vzhledem k tomu, že došlo ke změně složení senátů Tribunálu, byl soudce zpravodaj přidělen k šestému senátu, kterému byla tudíž přidělena tato věc v souladu s čl. 27 odst. 5 jednacího řádu.

Návrhová žádání účastnic řízení

40 Žalobkyně v podstatě navrhuje, aby Tribunál:

- zrušil rozhodnutí 2014/512 prodloužené nebo pozměněné rozhodnutím 2014/659, rozhodnutím 2014/872, rozhodnutím 2015/2431, rozhodnutím 2016/1071 a rozhodnutím 2016/2315 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a nařízení č. 833/2014 ve znění nařízení č. 960/2014 a nařízení č. 1290/2014 (dále jen „napadené nařízení“) (dále jen společně „napadené akty“) v rozsahu, v němž se jí tyto akty týkají a pokud nemohou být vykládány v tom smyslu, že je žalobkyně vyloučena z jejich působnosti;
- uložil Radě náhradu nákladů řízení.

41 Rada navrhuje, aby Tribunál:

- odmítl žalobu jako částečně nespadající do jeho pravomoci a jako nepřípustnou, nebo ji v každém případě zamítl jako neopodstatněnou;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Ve své písemné odpovědi na otázku Tribunálu v návaznosti na rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), Rada uvedla, že již nezpochybňuje pravomoc Tribunálu k přezkumu legality napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž zahrnuje omezující opatření ve smyslu čl. 275 druhého pododstavce SFEU, což bylo potvrzeno na jednání.

42 Komise navrhuje, aby Tribunál žalobu zamítl.

Právní otázky

43 Na podporu své žaloby uvádí žalobkyně čtyři žalobní důvody, z nichž první vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění, kterou má Rada na základě čl. 296 druhého pododstavce SFEU, druhý vychází z porušení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu, třetí vychází z porušení dohody zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem, podepsané dne 12. září 1963 (dále jen „Ankarská dohoda“) a z porušení dodatkového protokolu a finančního protokolu, podepsaných dne 23. listopadu 1970 (dále jen společně „Ankarské dohody“), a čtvrtý vychází z neodůvodněného porušení základních práv a zásad zákazu diskriminace a proporcionality. Žalobkyně kromě toho vznáší námitku protiprávnosti na základě článku 277 SFEU, pokud jde o článek 1 napadeného rozhodnutí a článek 1 odst. 5 nařízení č. 960/2014.

44 Nejprve je třeba posoudit přípustnost žaloby.

K přípustnosti

45 Rada tvrdí, že žaloba na neplatnost napadených aktů, kterou podala žalobkyně, musí být zamítnuta, protože nesplňuje podmínky pro přípustnost podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.

46 Zprvce má Rada za to, že žalobkyně není „bezprostředně dotčena“ opatřeními stanovenými v čl. 1 odst. 1, písm. a) a b) napadeného rozhodnutí a v čl. 5 odst. 1 písm. a) a b) napadeného nařízení (dále jen společně „příslušná ustanovení napadených aktů“) ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU. Rada v tomto ohledu tvrdí, že skutečnost, že žalobkyně spadá do oblasti působnosti těchto opatření, neznamená, že je těmito opatřeními bezprostředně dotčena. Článek 5 odst. 1 napadeného nařízení podle Rady nezakazuje vydávání finančních nástrojů subjekty, proti nimž

jsou opatření namířena, ale zakazuje nákup nebo prodej investičních služeb či pomoc při vydávání dotčených finančních nástrojů fyzickými nebo právníckými osobami, které spadají do pravomoci Unie. Žalobkyně je podle názoru Rady subjektem, který může vydávat finanční nástroje, který ale neprokázal, že působí na některém z trhů služeb, k němuž se váže zákaz vydávání dotčených finančních nástrojů, stejně jako ve věci, ve které bylo vydáno usnesení ze dne 6. září 2011, *Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada* (T-18/10, EU:T:2011:419).

- 47 Zadruhé Rada podpůrně tvrdí, že žalobkyně není příslušnými ustanoveními napadených aktů dotčena osobně. Žalobkyně totiž není v přílohách těchto aktů jmenovitě uvedena. Rada má kromě toho za to, že není určující skutečnost, že subjekty, na které se vztahují opatření, jsou identifikovatelné. Skutečnost, že opatření s obecnou působností se použijí na malý počet subjektů, nebo že některé hospodářské subjekty jsou postiženy více než jejich konkurenti, nepostačuje kromě toho podle Rady k tomu, aby bylo prokázáno, že zasažené subjekty jsou opatřením osobně dotčeny.
- 48 Žalobkyně tyto argumenty zpochybňuje.
- 49 V tomto ohledu je třeba připomenout, že čl. 263 čtvrtý pododstavec SFEU stanoví, že každá fyzická nebo právnícká osoba může za podmínek uvedených v prvním a druhém pododstavci podat žalobu proti aktům, které jsou jí určeny nebo které se jí bezprostředně a osobně dotýkají, jakož i proti nařizovacím aktům, které se jí bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření. Druhá část čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU tak uvádí, že pokud fyzická nebo právnícká osoba podávající žalobu na neplatnost není adresátem napadeného aktu, je přípustnost žaloby podmíněna tím, že se napadený akt žalobkyně bezprostředně a osobně dotýká. Lisabonská smlouva kromě toho doplnila do čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU třetí část, která zmírnila podmínky pro přípustnost žalob na neplatnost podaných fyzickými a právníckými osobami. Tato část, aniž váže přípustnost žalob na neplatnost podaných fyzickými a právníckými osobami na podmínku osobního dotčení, totiž umožňuje použití tohoto procesní prostředku v případě v případě „právních aktů s obecnou působností [nařizovacích aktů]“, které nevyžadují přijetí prováděcích opatření a dotýkají se žalobkyně bezprostředně (v tomto smyslu rozsudek ze dne 3. října 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, body 56 a 57).
- 50 Pokud jde zaprvé o podmínku týkající se osobního dotčení žalobkyně, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury vyžaduje podmínka uvedená v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU, podle které musí být fyzická nebo právnícká osoba rozhodnutím bezprostředně dotčena, aby napadené opatření Unie mělo bezprostřední účinky na právní postavení jednotlivce a aby svým adresátům pověřeným jeho provedením neponechávalo žádnou volnost uvážení, a naopak, aby toto provedení bylo čistě automatické povahy a vyplývalo výlučně z unijní právní úpravy, aniž by bylo třeba použít další prováděcí předpisy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2008, *Komise v. Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, bod 47 a citovaná judikatura).
- 51 V projednávaném případě čl. 1 odst. 1 písm. a) napadeného rozhodnutí a čl. 5 odst. 1 písm. a) napadeného nařízení zakazují všem hospodářským subjektům v Unii provádět určité typy finančních operací s úvěrovými institucemi usazenými v Rusku, které splňují podmínky stanovené uvedenými články a jejichž název je uveden v příloze I napadeného rozhodnutí nebo v příloze III napadeného nařízení. Článek 1 odst. 1 písm. b) napadeného rozhodnutí a čl. 5 odst. 1 písm. b) napadeného nařízení zakazují uvedeným hospodářským subjektům provádět tyto operace s jakoukoli právníckou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným mimo Unii, které jsou z více než 50 % přímo či nepřímo vlastněny některým ze subjektů uvedených na seznamu v příslušných přílohách napadených aktů.
- 52 Je tudíž třeba konstatovat, že žalobkyně je osobně dotčena příslušnými ustanoveními napadených aktů. Předmětná omezující opatření se na ni totiž bezprostředně použijí automaticky proto, že její akcie vlastní z více než 50 % společnost Sberbank, jejíž název je uveden v příloze těchto aktů, aniž je adresátům pověřeným jejich provedením ponechán prostor pro uvážení. V tomto ohledu není důležité,

že uvedená ustanovení žalobkyni nezakazují provádět operace mimo Unii. Je totiž nesporné, že příslušná ustanovení napadených aktů ukládají žalobkyni omezení týkající se přístupu na kapitálový trh Unie.

- 53 Stejně tak je třeba odmítnout argumentaci Rady, podle které nebylo bezprostředně dotčeno právní postavení žalobkyně, vzhledem k tomu, že opatření zavedená napadenými akty se použijí pouze na subjekty usazené v Unii. Ačkoli je pravda, že napadené akty obsahují zákazy, které platí v první řadě pro úvěrové instituce a ostatní finanční instituce usazené v Unii, cílem a účinkem těchto zakázů je postihnout přímo subjekty, jako je žalobkyně, tím, že použitím opatření vůči nim dojde k omezení jejich hospodářské činnosti. Je samozřejmé, že uplatňování uvedených opatření je na subjektech usazených v Unii, neboť akty přijaté orgány Unie se v zásadě neuplatní mimo území Unie. To však neznamená, že subjekty zasažené napadenými akty nejsou bezprostředně dotčeny omezujícími opatřeními, která jsou vůči nim uplatňována. Zakázat hospodářským subjektům Unie provádět určité druhy operací se subjekty usazenými mimo Unii se totiž rovná situaci, kdy se zakáže posledně uvedeným subjektům provádět dotčené operace s hospodářskými subjekty Unie. Přijmout tvrzení Rady v tomto ohledu by kromě toho znamenalo mít za to, že i v případě individuálních zmrazení finančních prostředků nejsou osoby uvedené na seznamu, na které se vztahují omezující opatření, bezprostředně dotčeny takovými opatřeními, protože uplatňování takovýchto opatření je v první řadě na členských státech Unie a fyzických nebo právnických osobách spadajících do jejich pravomoci.
- 54 Kromě toho se Rada v tomto ohledu marně opírá o věc, ve které bylo vydáno usnesení ze dne 6. září 2011, *Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada* (T-18/10, EU:T:2011:419). V této věci měl totiž Tribunál za to, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 ze dne 16. září 2009 o obchodování s produkty z tuleňů (Úř. věst. 2009, L 286, s. 36) se dotýká pouze právního postavení žalobců, kteří jsou činní v oblasti uvádění produktů z tuleňů na trh v Unii a jsou dotčeni obecným zákazem uvádět tyto produkty na trh, na rozdíl od žalobců, jejichž činnost nespočívá v uvádění těchto produktů na trh, nebo žalobců, na které se vztahuje výjimka stanovená napadeným nařízením č. 1007/2009, jelikož uvádění produktů z tuleňů, které jsou získávány při tradičních lovech tuleňů pořádaných inuitskými a jinými původními společenstvími, které přispívají k jejich živobytí, na trh Unie, je i nadále v zásadě povoleno (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 6. září 2011, *Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada*, T-18/10, EU:T:2011:419, bod 79). Naproti tomu je v projednávaném případě třeba konstatovat, že žalobkyně působí na trhu finančních služeb, na něž se vztahují odpovídající ustanovení napadených aktů, a nikoli pouze na některém z výchozích nebo navazujících trhů, jak tvrdí Rada. Žalobkyně totiž kvůli napadeným aktům nemůže provádět určité zakázané finanční transakce se subjekty usazenými v Unii, přestože by takové transakce byla oprávněna provádět v případě, že by tyto akty nebyly přijaty.
- 55 Je třeba tudíž dospět k závěru, že žalobkyně je bezprostředně dotčena příslušnými ustanoveními napadených aktů v rozsahu, v němž se jí týkají.
- 56 Zadruhé, aniž je nutné zkoumat, zda napadené akty vyžadují prováděcí opatření či nikoliv, je třeba uvést, že podmínka týkající se osobního dotčení podle druhé hypotézy upravené v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU je v projednávaném případě rovněž splněna.
- 57 V tomto ohledu je totiž třeba připomenout, že zařazení na seznam osob nebo subjektů, na které se vztahují omezující opatření, otevírá této osobě nebo tomuto subjektu z důvodu, že se ve vztahu k nim jeví jako individuální rozhodnutí, přístup k unijnímu soudu v souladu s čl. 263 čtvrtým pododstavcem SFEU, na který odkazuje čl. 275 druhý pododstavec SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. listopadu 2013, *Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 50; ze dne 1. března 2016, *National Iranian Oil Company v. Rada*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, bod 44, a ze dne 28. března 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 103 a citovaná judikatura).

- 58 V projednávaném případě přitom žalobkyně patří k subjektům, na které se vztahují omezující opatření upravená v příslušných ustanoveních napadených aktů vzhledem k tomu, že je z více než 50 % vlastněna společností Sberbank, jejíž název je uveden na seznamech přílohy I napadeného rozhodnutí a přílohy III napadeného nařízení.
- 59 Kromě toho je třeba připomenout, že pokud se napadený akt dotýká skupiny osob, jež byly nebo mohly být známy v okamžiku přijetí tohoto aktu na základě kritérií, která jsou členům skupiny vlastní, mohou být tyto osoby tímto aktem osobně dotčeny coby osoby patřící k omezenému okruhu hospodářských subjektů (v tomto smyslu rozsudek ze dne 13. března 2008, Komise v. Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2008:159, bod 71 a citovaná judikatura).
- 60 V projednávaném případě přitom žalobkyně patří k omezenému okruhu hospodářských subjektů, jejichž práva byla dotčena přijetím napadených aktů, jelikož se na ni použijí omezení týkající se přístupu na kapitálový trh Unie, protože je právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným mimo Unii, který je z více než 50 % přímo či nepřímo vlastněn některým ze subjektů uvedených na seznamu přílohy I napadeného rozhodnutí a přílohy III napadeného nařízení.
- 61 Je tudíž třeba dospět k závěru, že žalobkyně je oprávněna domáhat se zrušení omezujících opatření zavedených příslušnými ustanoveními napadených aktů v rozsahu, v němž se jí týkají.

K věci samé

- 62 Pokud jde o žalobní důvody směřující ke zrušení, Tribunál považuje za vhodné zkoumat nejprve první žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění, poté druhý žalobní důvod, vycházející z porušení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu, posléze čtvrtý žalobní důvod, vycházející z neodůvodněného porušení základních práv žalobkyně a zásad zákazu diskriminace a proporcionality, a nakonec třetí žalobní důvod, vycházející z porušení Ankerských dohod.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu v podstatě z porušení povinnosti uvést odůvodnění stanovené v čl. 296 druhém pododstavci SFEU

- 63 V rámci prvního žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že Rada v rozporu s čl. 296 druhým pododstavcem SFEU neposkytla přiměřené a dostačující odůvodnění toho, proč zahrnula žalobkyni do oblasti působnosti napadených aktů.
- 64 Žalobkyně tvrdí, že neobdržela dopis ani oznámení, kterým by ji Rada informovala o tom, že ji zahrnuje do oblasti působnosti napadených aktů, tím spíše že ji Rada ani neinformovala o důvodech, proč ji hodlá zahrnout do oblasti působnosti těchto aktů, ani o důkazech podporujících tyto důvody. Žalobkyně má v této souvislosti za to, že je irelevantní, že příslušná ustanovení napadených aktů nemohou být kvalifikována jako opatření o zmrazení finančních prostředků, protože tato ustanovení jsou individuálně zaměřená omezující opatření, která mají nepříznivý dopad na fyzické nebo právnické osoby. Rada tedy podle názoru žalobkyně byla povinna poskytnout jí důvody, proč ji zahrnula do oblasti působnosti napadených aktů, přičemž zveřejnění dotčených opatření v *Úředním věstníku Evropské unie* bylo podle názoru žalobkyně nedostačující.
- 65 Rada má primárně za to, že kritéria vymezená judikaturou týkající se povinnosti uvést odůvodnění, na něž se žalobkyně odvolává, nejsou v projednávané věci použitelná. Dotčená opatření totiž podle Rady nejsou opatřeními týkajícími se zmrazení majetku, ale jsou opatřeními nebo akty s obecnou působností. Povinnost uvést odůvodnění je podle Rady v této souvislosti splněna, je-li v preambuli aktu uvedena jednak celková situace, jež vedla k jeho přijetí, a jednak obecné cíle, o jejichž dosažení usiluje. Rada tvrdí, že preambule napadeného nařízení tato kritéria vymezená judikaturou splňuje.

- 66 Podpůrně Rada tvrdí, že splnila povinnost uvést odůvodnění v souladu s judikaturou citovanou žalobkyní. Rada tvrdí, že tvrzení žalobkyně v celé žalobě prokazují, že dokonale znala kontext, ve kterém byla opatření přijata, jakož i důvody, které Radu vedly k zahrnutí žalobkyně do oblasti působnosti napadených aktů.
- 67 Komise sdílí názor Rady, že napadené akty splňují povinnost uvést odůvodnění. Komise tvrdí, že důvody, které vedly k přijetí omezujících opatření vůči žalobkyni, jsou podrobně popsány v bodech 1 až 12 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Komise kromě toho tvrdí, že použití omezujících opatření vůči žalobkyni odůvodňuje skutečnost, že žalobkyně svým právním postavením a za daných okolností splňuje kritéria stanovená v příslušných ustanoveních napadených aktů. Podle Komise je rozhodující pouze to, že žalobkyně splňuje tyto podmínky, a není tedy třeba samostatně odůvodnit, proč byly subjekty uvedené v přílohách napadených aktů do opatření zahrnuty.
- 68 Podle článku 296 druhého pododstavce SFEU platí, že „[p]rávní akty musí obsahovat odůvodnění [...]“.
- 69 Podle článku 41 odst. 2 písm. c) Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), který čl. 6 odst. 1 SEU přiznává tutéž právní sílu jako Smlouvám, zahrnuje právo na řádnou správu zejména „povinnost správních orgánů odůvodňovat svá rozhodnutí“.
- 70 Podle ustálené judikatury platí, že odůvodnění požadované článkem 296 SFEU a článkem 41 odst. 2 písm. c) Listiny musí být přizpůsobeno povaze napadeného aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. Musí z něj jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a aby příslušný soud mohl provést svůj přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech daného případu (viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 94 a citovaná judikatura).
- 71 Není požadováno, aby odůvodnění vylicilo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 296 SFEU a čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast. Akt nepříznivě zasahující do právního postavení je tak dostatečně odůvodněn, jestliže byl vydán v souvislostech, které jsou zúčastněné osobě známy a umožňují jí pochopit dosah opatření, které vůči ní bylo přijato. Stupeň podrobnosti odůvodnění aktu dále musí být přiměřený materiálním možnostem a technickým podmínkám, za kterých musí být akt přijat, nebo lhůtě, v níž k tomu musí dojít (viz rozsudek ze dne 14. dubna 2016, Ben Ali v. Rada, T-200/14, nezveřejněný, EU:T:2016:216, bod 95 a citovaná judikatura).
- 72 Pokud jde na prvním místě o argumentaci žalobkyně, podle které napadené akty měly být předmětem individuálního oznámení, je třeba uvést, že taková výtka je spíše součástí žalobního důvodu vycházejícího z porušení práva na obhajobu, a proto bude posouzena v tomto rámci.
- 73 Pokud jde na druhém místě konkrétně o rozsah povinnosti uvést odůvodnění, kterou má v projednávaném případě Rada, je třeba připomenout, že žalobkyně se domáhá zrušení příslušných ustanovení napadených aktů pouze v rozsahu, v němž se jí dotýkají. V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že omezující opatření vyplývající z příslušných ustanovení napadených aktů jsou vymezena odkazem na konkrétní subjekty, neboť zakazují zejména provádění různých finančních operací ve vztahu k subjektům uvedeným v příloze I napadeného rozhodnutí a v příloze III napadeného nařízení, mezi nimiž je uvedena i společnost Sberbank, jakož i ve vztahu k právníckým osobám, subjektům a orgánům, které jsou z více než 50 % vlastněny některým subjektem, který je uveden v těchto přílohách, což je zjevně i případ žalobkyně ve vztahu ke Sberbank. Ve vztahu k žalobkyni se tedy jedná o individuální omezující opatření (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 28. března 2017, společnost Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 100 a 119).

- 74 Judikatura uvádí, že odůvodnění aktu Rady, kterým se ukládá individuální omezující opatření, musí proto nejen identifikovat právní základ tohoto opatření, ale i uvést specifické a konkrétní důvody, na základě kterých Rada při výkonu své diskreční pravomoci dospěla k závěru, že se takové opatření musí uplatnit na dotčenou osobu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. července 2014, *National Iranian Tanker Company v. Rada*, T-565/12, EU:T:2014:608, bod 38 a citovaná judikatura).
- 75 Je proto namístě odmítnout argumentaci Rady, podle které nejsou v projednávané věci použitelná kritéria vymezená judikaturou týkající se povinnosti uvést odůvodnění aktů ukládajících omezující opatření.
- 76 V souladu s judikaturou uvedenou v bodě 71 výše je však třeba zohlednit kontext, v němž byla omezující opatření přijata, jakož i všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast.
- 77 V projednávaném případě je třeba zaprvé konstatovat, že omezující opatření vyplývající z příslušných ustanovení napadených aktů zapadají do žalobkyni známého kontextu mezinárodního napětí, které předcházelo přijetí napadených aktů, a který byl připomenut v bodech 2 až 12 výše. Z bodů 1 až 8 odůvodnění napadeného nařízení a z bodu 2 odůvodnění napadeného nařízení vyplývá, že vyhlášeným cílem napadených aktů je zvýšit náklady na činnosti Ruské federace, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a podpořit mírové urovnání krize. Tyto akty tak popisují celkovou situaci, jež vedla k jejich přijetí, a obecné cíle, o jejichž dosažení usilují (rozsudek ze dne 28. března 2017, společnost *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 123).
- 78 Pokud jde zadruhé konkrétně o příslušná ustanovení napadených aktů, je třeba připomenout, že tato ustanovení zakazují hospodářským subjektům Unie přímý či nepřímý nákup nebo prodej dluhopisů, akcií či obdobných finančních nástrojů, přímé či nepřímé poskytování souvisejících investičních služeb či pomoc při vydávání takových nástrojů nebo jakékoli jiné přímé či nepřímé obchodování s nimi, pokud jde o takové nástroje buď se splatností delší než 90 dnů vydané po dni 1. srpna 2014 a do 12. září 2014, nebo se splatností delší než 30 dnů vydané po dni 12. září 2014, právníky osobami, které splňují podmínky stanovené v těchto ustanoveních, mezi něž patří ty právnické osoby, které jsou z více než 50 % ve veřejném vlastnictví či pod veřejnou kontrolou Ruska a jejichž název je uveden v příloze I napadeného rozhodnutí a v příloze III napadeného nařízení (viz body 17 a 19 výše). Tyto přílohy neobsahují žádné konkrétní odůvodnění u žádného ze zapsaných subjektů.
- 79 Je však třeba mít za to, že „specifické a konkrétní“ důvody, proč měla Rada při výkonu své diskreční pravomoci za to, že se na žalobkyni mají vztahovat dotčená opatření ve smyslu judikatury uvedené v bodě 74 výše, odpovídají v projednávaném případě kritériím, která jsou stanovena v příslušných ustanoveních napadených aktů.
- 80 Omezující opatření stanovená těmito akty se totiž na žalobkyni vztahují z důvodu, že je subjektem, který je z více než 50 % vlastněn subjektem uvedeným v přílohách napadených aktů, v projednávané věci Sberbank.
- 81 V tomto ohledu je třeba uvést, že skutečnost, že pro přijetí omezujících opatření, která se vztahují na několik osob, byly uplatněny stejné úvahy, nevylučuje, že uvedené úvahy vedou k dostatečně konkrétnímu odůvodnění pro každou z dotčených osob (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 27. února 2014, *Ezz a další v. Rada*, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 115).
- 82 Z důkazů předložených žalobkyní v příloze žaloby kromě toho vyplývá, že žalobkyně dokonale porozuměla tomu, že právě její postavení, jakožto subjektu z více než 50 % vlastněného společností Sberbank, vedlo k tomu, že jí byla uložena dotčená omezující opatření.
- 83 S ohledem na tyto úvahy je třeba dospět k závěru, že Rada dostatečně odůvodnila příslušná ustanovení napadených aktů v rozsahu, v němž se vztahují na žalobkyni, takže první žalobní důvod je třeba zamítnout jako neopodstatněný.

K druhému žalobnímu důvodu, který v podstatě vychází z porušení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu

- 84 V rámci druhého žalobního důvodu se žalobkyně dovolává porušení práva na obhajobu, včetně práva být slyšena, a porušení práva na účinnou soudní ochranu ze strany Tribunálu proto, že jí napadené akty nebyly individuálně oznámeny, a proto, že Rada nepředložila žádný důkaz, který by podporoval důvody pro přijetí omezujících opatření vůči žalobkyni, a proto, že jí Rada neumožnila vyjádřit se k této otázce. Rada dle názoru žalobkyně předložila dokumenty týkající se rozhodnutí o zařazení názvu žalobkyně do oblasti působnosti napadených aktů, které neposkytly ani v nejmenším skutkový základ pro toto rozhodnutí.
- 85 Rada tyto argumenty žalobkyně zpochybňuje a má za to, že vzhledem k tomu, že příslušná ustanovení napadených aktů nepředstavují „cílená“ omezující opatření a žalobkyně se bezprostředně a osobně nedotýkají, nebyla povinna ji individuálně informovat. Žalobkyně kromě toho dle názoru Rady neprokázala, jakým způsobem porušila neexistence individuálního oznámení její právo na obhajobu v projednávané věci. Kromě toho žalobkyně ve stejný den, kdy podala svoji žalobu, tj. dne 5. prosince 2014, požádala o přístup k dokumentům, které se jí týkají. Rada odpověděla na tuto žádost dne 29. ledna 2015, tedy jeden a půl měsíce po obdržení této žádosti. Rada má tudíž za to, že se může dovolávat judikatury Soudního dvora, která přiznává možnost zohlednit dokumenty zaslané žalobci po podání žaloby.
- 86 Je třeba připomenout, že právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu jsou základní práva, která jsou součástí unijního právního řádu, a že ve vztahu k jejich dodržování musí unijní soudy zajišťovat v zásadě úplný přezkum legality všech unijních aktů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. května 2016, *Good Luck Shipping v. Rada*, T-423/13 a T-64/14, EU:T:2016:308, body 47 a 48 a citovaná judikatura).
- 87 Dodržování práva na obhajobu, které je výslovně zakotveno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny, obsahuje během řízení předcházející přijetí omezujících opatření právo být vyslechnut a právo na přístup ke spisu za současného respektování legitimních zájmů důvěrnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. listopadu 2013, *Rada v. Fulmen a Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, bod 60, a ze dne 15. června 2017, *Kiselev v. Rada*, T-262/15, EU:T:2017:392, bod 139 a citovaná judikatura).
- 88 Právo na účinnou soudní ochranu, které je potvrzeno článkem 47 Listiny, vyžaduje, aby měl dotýčný možnost seznámit se s důvody přijatého rozhodnutí, které se ho týká, buď přečtením samotného rozhodnutí, nebo na základě sdělení těchto důvodů na jeho žádost, aniž je dotčena pravomoc příslušného soudu požadovat jejich sdělení od dotčeného orgánu, aby mu tak bylo umožněno hájit svá práva za co nejpríznivějších podmínek a rozhodnout se s plnou znalostí věci, zda je účelné obrátit se na příslušný soud, jakož i k tomu, aby byl tento soud plně schopen provést přezkum legality dotčeného rozhodnutí (viz rozsudek ze dne 24. května 2016, *Good Luck Shipping v. Rada*, T-423/13 a T-64/14, EU:T:2016:308, bod 50 a citovaná judikatura).
- 89 Při tomto sdělení musí příslušný unijní orgán umožnit této osobě účinným způsobem se vyjádřit k důvodům uplatněným v její neprospěch (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. července 2013, *Komise a další v. Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 112).
- 90 Argumenty žalobkyně je tedy třeba zkoumat ve světle těchto zásad.
- 91 Úvodem je třeba odmítnout argument Rady, že judikatura ve věci individuálních omezujících opatření se v projednávaném případě nepoužije, jelikož se jedná o opatření s obecnou působností, a nikoliv o cílená omezující opatření. Pravomoc Tribunálu, pokud jde o napadené rozhodnutí, totiž vyplývá právě ze skutečnosti, že projednávaná žaloba se týká přezkumu legality omezujících opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám ve smyslu čl. 275 druhého pododstavce SFEU, jak Soudní dvůr rozhodl ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 28. března 2017, *Rosneft* (C-72/15, EU:C:2017:236).

- 92 Pokud jde na prvním místě o argument žalobkyně, podle kterého jí měla Rada individuálně oznámit napadené akty v rozsahu, v němž tyto akty upravují omezující opatření vůči ní, je třeba poznamenat, že skutečnost, že jí Rada individuálně nesdělila napadené akty, má sice dopad na okamžik, kdy začala běžet lhůta pro podání žaloby, avšak není sama o sobě důvodem pro zrušení dotčených aktů. Žalobkyně v této souvislosti neuplatňuje žádný argument, který by prokázal, že to, že v projednávané věci nedošlo k individuálnímu oznámení těchto aktů, vedlo k porušení práv žalobkyně, které by odůvodňovalo jejich zrušení v rozsahu, v němž se jí týkají (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, *Mayaleh v. Rada*, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 122 a citovaná judikatura).
- 93 Pokud jde na druhém místě o skutečnost, že Rada údajně neuvedla důkazy podporující přijetí omezujících opatření vůči žalobkyni, je třeba zkoumat odděleně původní akty, kterými byla žalobkyni uložena omezující opatření poprvé z důvodu zahrnutí názvu Sberbank na seznamy v příloze napadených aktů (dále jen „původní akty“), a následné akty, které tato opatření potvrzují.
- 94 Pokud jde zaprvé o původní akty, je třeba připomenout, že judikatura uznala, že v případě prvotního rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků nemá Rada povinnost předem sdělit dotčené osobě nebo dotčenému subjektu důvody, které vedou tento orgán k zařazení jména této osoby nebo názvu tohoto subjektu na příslušný seznam. U takového opatření musí být totiž již ze samotné jeho povahy dána možnost využít efektu překvapení a musí se uplatnit neprodleně, aby nebyla zmařena jeho účinnost. V takovém případě v zásadě stačí, aby orgán sdělil důvody dotčené osobě nebo dotčenému subjektu a přiznal jim právo být vyslechnuty současně s přijetím rozhodnutí nebo okamžitě po něm (rozsudek ze dne 21. prosince 2011, *Francie v. People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 61).
- 95 Rada na otázku položenou v tomto ohledu na jednání uvedla, že judikatura citovaná v bodě 94 výše se v projednávaném případě nepoužije vzhledem k tomu, že dotčená omezující opatření se týkají omezení přístupu na kapitálový trh Unie obecně, a nikoli individuálních opatření spočívajících ve zmrazení finančních prostředků v úzkém slova smyslu. Rada má podpůrně za to, že i kdyby se tato judikatura v projednávané věci použila, neměla by žádnou povinnost vyslechnout žalobkyni před přijetím původních aktů ani povinnost jí v této fázi sdělovat důkazy, které vůči ní shromáždila.
- 96 Takový výklad nelze přijmout.
- 97 Je totiž třeba připomenout, že základní právo na obhajobu v průběhu řízení, které předchází přijetí omezujícího opatření, vyplývá přímo z čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny (viz bod 87 výše a citovaná judikatura).
- 98 Jelikož opatření uložená žalobkyni na základě příslušných ustanovení napadených aktů jsou omezující opatření mající, pokud jde o žalobkyni, charakter individuálního rozhodnutí (viz bod 73 výše) a jelikož nebylo prokázáno, že za účelem zajištění účinnosti uvedených opatření bylo potřeba využít efektu překvapení, Rada měla před přijetím napadených aktů sdělit žalobkyni důvody týkající se použití těchto opatření vůči ní.
- 99 Je však třeba připomenout, že odůvodnění, o které Rada v projednávaném případě opírá uložení omezujících opatření vůči žalobkyni, je v projednávaném případě zahrnuto v příslušných ustanoveních samotných napadených aktů, přičemž spočívá na skutečnosti, že žalobkyně je právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazenými mimo Unii, které jsou z více než 50 % vlastněny některým ze subjektů uvedených v přílohách napadených aktů.
- 100 Žalobkyně však nevysvětlila, jakým způsobem měla skutečnost, že jí Rada předem nesdělila některé důkazy ze spisu týkající se tohoto odůvodnění, porušit její práva na obhajobu nebo její právo na účinnou soudní ochranu takovým způsobem, že to povede ke zrušení původních aktů.

- 101 Je totiž třeba připomenout, že k tomu, aby porušení práva na obhajobu vedlo ke zrušení aktu, je třeba, aby v případě neexistence takové nesrovnalosti mohlo řízení vést k odlišnému výsledku (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. září 2014, *Georgias a další v. Rada a Komise*, T-168/12, EU:T:2014:781, bod 106 a citovaná judikatura, a ze dne 15. června 2017, *Kiselev v. Rada*, T-262/15, EU:T:2017:392, bod 153).
- 102 Žalobkyně v projednávaném případě nevysvětlila, jaké jsou argumenty a důkazy, které by mohla uplatnit, kdyby obdržela dotčené dokumenty dříve, ani neprokázala, že tyto argumenty nebo tyto důkazy mohly vést v jejím případě k odlišnému výsledku. Žalobkyně totiž nemůže platně tvrdit, že v okamžiku přijetí původních aktů nevěděla, že je z více než 50 % vlastněna Sberbank. Projednávaný žalobní důvod tak nemůže vést ke zrušení původních aktů.
- 103 Pokud jde zadruhé o následné akty, kterými byla zachována omezující opatření vůči žalobkyni, judikatura upřesnila, že Rada musí v rámci přijímání rozhodnutí, kterým se jméno osoby nebo název subjektu ponechává na seznamu osob nebo subjektů, na které se tato omezující opatření vztahují, respektovat právo této osoby nebo subjektu obdržet předem důkazy shromážděné proti nim a právo být vyslechnuti před přijetím tohoto rozhodnutí, pokud v takovém rozhodnutí Rada přihlíží k novým důkazům, a sice k důkazům, které nebyly uvedeny v původním rozhodnutí o zařazení jejich jména či názvu na tento seznam (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 21. prosince 2011, *France v. People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 63, a ze dne 18. června 2015, *İpatau v. Rada*, C-535/14 P, EU:C:2015:407, bod 26 a citovaná judikatura).
- 104 V projednávaném případě jsou přitom kritéria pro uložení omezujících opatření vůči žalobkyni uvedena již od počátku v čl. 1 odst. 1 písm. b) napadeného rozhodnutí a v čl. 5 odst. 1 písm. b) napadeného nařízení. Právě proto, že je z více než 50% vlastněna Sberbank, která je sama významnou úvěrovou institucí usazenou v Rusku, která je ke dni 1. srpna 2014 z více než 50 % ve veřejném vlastnictví či pod veřejnou kontrolou a jejíž název je uveden na seznamu v příloze I napadeného rozhodnutí a na seznamu v příloze III napadeného nařízení, je žalobkyně předmětnými omezujícími opatřeními dotčena. Tyto skutečnosti byly žalobkyni dobře známy, a nemohou být tedy považovány za nové důkazy ve smyslu výše uvedené judikatury.
- 105 Je třeba připomenout, že pokud byly dotčenému subjektu sděleny dostatečně přesné informace umožňující účelně vyjádřit stanovisko k důkazům zohledněným Radou v jeho neprospěch, nezahrnuje zásada dodržování práva na obhajobu povinnost Rady poskytnout z vlastního podnětu přístup k dokumentům obsaženým v jejím spise. Rada je povinna poskytnout přístup ke všem nedůvěrným správním dokumentům týkajícím se dotčeného opatření pouze na žádost dotčené osoby (viz rozsudek ze dne 14. října 2009, *Bank Melli Iran v. Rada*, T-390/08, EU:T:2009:401, bod 97 a citovaná judikatura).
- 106 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že Rada tuto povinnost dodržela a na žádost žalobkyně o informace ze dne 5. prosince 2014 odpověděla dopisem ze dne 29. ledna 2015. Rada v této souvislosti zpřístupnila dokumenty týkající se rozhodnutí o uložení omezujících opatření vůči žalobkyni, které měla k dispozici.
- 107 Je tedy třeba mít za to, že ke sdělení těchto informací došlo v přiměřené lhůtě a bylo dostačující k tomu, aby umožnilo žalobkyni v dostatečném předstihu se připravit k účinnému uplatnění svých práv, a k tomu, aby její právo na obhajobu bylo dodrženo.
- 108 Třetí žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout v plném rozsahu.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, který vychází z porušení zásad zákazu diskriminace a proporcionality a z neodůvodněného a nepřiměřeného zásahu do základních práv žalobkyně

- 109 Žalobkyně tvrdí, že je na Radě, aby prokázala, že napadené akty jsou nediskriminační a přiměřené k dosažení legitimního cíle. Žalobkyně kromě toho tvrdí, že omezující opatření vyplývající z napadených aktů představují nepřiměřený zásah do jejích základních práv, neboť jí brání svobodně vykonávat hospodářskou činnost, aniž jsou tato omezení jejích práv nezbytná nebo vhodná pro dosažení cílů sledovaných Radou.
- 110 Rada podporovaná Komisí tyto argumenty zpochybňuje.
- 111 Zprv je třeba připomenout, že podle článku 16 Listiny platí, že „[s]voboda podnikání se uznává v souladu s právem Unie a vnitrostátními zákony a zvyklostmi“.
- 112 Zadruhé článek 17 odst. 1 Listiny stanoví následující:
- „Každý má právo vlastnit zákonně nabytý majetek, užívat jej, nakládat s ním a odkazovat jej. Nikdo nesmí být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu, v případech a za podmínek, které stanoví zákon, a při poskytnutí spravedlivé náhrady v přiměřené lhůtě. Užívání majetku může rovněž být upraveno zákonem v míře nezbytné z hlediska obecného zájmu.“
- 113 Je zajisté pravda, že taková omezující opatření, jako jsou opatření dotčená v projednávané věci, nepochybně omezují práva, kterých žalobkyně požívá podle článků 16 a 17 Listiny (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2016, NIOC a další v. Rada, C-595/15 P, nezveřejněný, EU:C:2016:721, bod 50 a citovaná judikatura).
- 114 Nicméně základní práva, jichž se žalobkyně dovolává, nejsou absolutními výsadami, a mohou tedy podléhat omezením, v souladu s podmínkami stanovenými v čl. 52 odst. 1 Listiny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 121, a ze dne 27. února 2014, Ezz a další v. Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 195 a citovaná judikatura).
- 115 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 52 odst. 1 Listiny každé omezení výkonu práv a svobod uznaných Listinou musí být „stanoveno zákonem“ a „respektovat podstatu těchto práv a svobod“ a při dodržení zásady proporcionality mohou být omezení zavedena pouze tehdy, pokud jsou „nezbytná“ a pokud skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého.
- 116 Z toho vyplývá, že k tomu, aby omezení výkonu dotčených základních práv bylo v souladu s unijním právem, musí splňovat tři podmínky. Zprv musí být omezení stanoveno zákonem. Jinými slovy, dotčené opatření musí mít právní základ. Zadruhé musí omezení sledovat cíl obecného zájmu, který uznává Unie. Zatřetí nesmí být omezení nepřiměřené. Omezení musí být nezbytné a přiměřené sledovanému cíli. A dále nesmí být ohrožena „podstata“, to znamená základ dotčeného práva nebo svobody (viz rozsudek ze dne 30. listopadu 2016, Rotenberg v. Rada, T-720/14, EU:T:2016:689, body 170 až 173 a citovaná judikatura).
- 117 Je přitom třeba konstatovat, že tyto tři podmínky jsou v projednávaném případě splněny.
- 118 V první řadě dotčená omezující opatření jsou „stanovena zákonem“, protože jsou upravena v aktech, které mají mimo jiné obecnou působnost a mají jasný právní základ v unijním právu, a jsou dostatečně odůvodněné (viz body 78 až 93 výše).

- 119 Zadruhé z bodů 1 až 8 odůvodnění napadeného rozhodnutí a z bodu 2 odůvodnění napadeného nařízení vyplývá, že cílem těchto aktů je zvýšit náklady na činnosti Ruské federace, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a podpořit mírové urovnání krize. Takový cíl zapadá do logiky obecného cíle, kterým je zachovat mír a mezinárodní bezpečnost, v souladu s cíli vnější činnosti Unie, jež jsou uvedeny v článku 21 SEU (rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 115).
- 120 Zatřetí, pokud jde o zásadu proporcionality, je třeba připomenout, že tato zásada, jakožto obecná zásada unijního práva, vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekročily meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení cílů sledovaných dotčenou právní úpravou. Pokud se tak nabízí volba mezi několika vhodnými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření a způsobené nepříznivé následky nesmí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (viz rozsudek ze dne 30. listopadu 2016, Rotenberg v. Rada, T-720/14, EU:T:2016:689, bod 178 a citovaná judikatura).
- 121 Judikatura v tomto ohledu upřesňuje, že co se týče soudního přezkumu dodržování zásady proporcionality, unijnímu zákonodárci je třeba přiznat širokou posuzovací pravomoc v oblastech, které z jeho strany předpokládají rozhodnutí politické, ekonomické a sociální povahy a v jejichž rámci má provést komplexní posouzení. Legalita takového opatření může být zpochybněna pouze zjevnou nepřiměřeností takového opatření s ohledem na cíl, který hodlá příslušný orgán naplňovat (viz rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 146 a citovaná judikatura).
- 122 Žalobkyně má v první řadě za to, že omezující opatření, které jí byla uložena na základě napadených aktů, neumožňují dosáhnout cíle sledovaného těmito akty, kterým je vytvořit tlak na ruskou vládu tím, že omezí přístup na kapitálové trhy státem vlastněným ruským bankám identifikovaným Radou, jelikož žalobkyně nemá sebemenší úlohu v akcích Ruské federace destabilizujících situaci na Ukrajině.
- 123 Nicméně okolnost, že žalobkyně nemá sebemenší úlohu v činnostech Ruské federace destabilizujících situaci na Ukrajině, je irelevantní, neboť omezující opatření jí nebyla uložena z tohoto důvodu, ale proto, že je z více než 50 % vlastněna Sberbank, která je sama v bankou vlastněnou ruským státem, jejíž název je uveden v příloze k napadeným aktům.
- 124 Je zajisté pravda, že omezující opatření mají z povahy věci účinky, které mají dopad na právo na vlastnictví a svobodu výkonu výdělečných činností, a způsobují tak újmu stranám, které nenesou žádnou odpovědnost za situaci, která vedla k přijetí sankcí. Takový účinek mají *a fortiori* omezující opatření zacílená na subjekty, jež jsou v nich uvedeny (viz rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 149 a citovaná judikatura).
- 125 Je však třeba poukázat na to, že významem cílů sledovaných napadenými akty, a sice ochranou územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny a podporou mírového urovnání krize v této zemi, které jsou v souladu s cíli vnější činnosti Unie uvedenými v článku 21 SEU součástí obecnějšího cíle, jímž je zachování míru a mezinárodní bezpečnosti, lze ospravedlnit i značné negativní následky pro určité hospodářské subjekty, které nenesou žádnou odpovědnost za situaci, která vedla k přijetí sankcí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 149 a 150 a citovaná judikatura).
- 126 Zadruhé v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, existuje rozumný vztah mezi dotčenými omezujícími opatřeními a cílem sledovaným Radou při přijímání těchto opatření. Vzhledem k tomu, že je tímto cílem mimo jiné zvýšit náklady na činnosti Ruské federace, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, je přístup spočívající v zacílení opatření na ruské veřejné banky konzistentní s uvedeným cílem a každopádně jej nelze považovat za zjevně nepřiměřený s ohledem na sledovaný cíl (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 147).

- 127 Rada totiž mohla mít legitimně za to, že v zájmu dosažení tohoto cíle je třeba zaměřit se na i) významné úvěrové instituce nebo instituce pro financování rozvoje usazené v Rusku, které jsou ke dni 1. srpna 2014 z více než 50 % ve veřejném vlastnictví či pod veřejnou kontrolou, a jejichž název byl zapsán na seznam přílohy I [článek 1 odst. 1 písm. a) napadeného rozhodnutí], ale také ii) na každou právnickou osobu, subjekt, nebo orgán usazený mimo území Unie, který je z více než 50 % vlastněn subjektem, který je uveden v příloze I [článek 1 odst. 1 písm. b) napadeného rozhodnutí], nebo také iii) na každou právnickou osobu, subjekt, nebo orgán, které jednají jménem nebo na pokyn subjektu podle uvedeného v čl. 1 odst. 1 písm. b) napadeného rozhodnutí, nebo které jsou uvedeny v příloze I [článek 1 odst. 1 písm. c) napadeného rozhodnutí]. Pokud by takové subjekty, jako je žalobkyně, nebyly zahrnuty do oblasti působnosti opatření uložených napadenými akty, ruské subjekty uvedené v příloze těchto aktů by mohly snadno obcházet zákazy tak, že by provádění příslušných operací nechaly na svých dceřiných společnostech nebo subjektech jednajících jejich jménem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2012, *Melli Bank v. Rada*, C-380/09 P, EU:C:2012:137, bod 58).
- 128 V tomto ohledu není důležité, že žalobkyně nemohla provést převody finančních prostředků ve prospěch Sberbank, když spadá pod dohled tureckého regulačního orgánu pro bankovníctví. I kdyby tomu tak bylo, nic to totiž nemění na skutečnosti, že Rada mohla mít legitimně za to, že omezení vstupu Sberbank – a takových subjektů, které z více než 50 % vlastní, jako je žalobkyně – na kapitálový trh Unie může přispět k dosažení cíle napadených aktů, jímž je zvýšit náklady na činnosti Ruské federace, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a podpořit mírové urovnání krize. V případě finančních obtíží, které z důvodu dotčených omezujících opatření žalobkyně utrpěla, je totiž na jejích akcionářích, a v poslední instanci na ruském státu, aby ji sanovali, což je v souladu s uvedeným cílem.
- 129 Zatřetí je třeba uvést, že opatření přijatá Radou v projednávaném případě spočívají v cílených hospodářských sankcích, které nemohou být považovány za úplné přerušení hospodářských a finančních vztahů s třetí zemí, přestože Rada má k tomuto pravomoc na základě článku 215 SFEU.
- 130 Za těchto okolností a mimo jiné vzhledem k postupnému zvyšování intenzity omezujících opatření přijímaných Radou v reakci na krizi na Ukrajině nelze považovat zásah do svobody podnikání a práva na vlastnictví žalobkyně za nepřiměřený (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 150).
- 131 Žádný z dalších argumentů žalobkyně nemůže tento závěr zpochybnit.
- 132 Zprvé žalobkyně tvrdí, že nemohla využít výjimku upravenou v čl. 5 odst. 3 napadeného nařízení, jelikož se tato výjimka uplatní pouze na dovoz nebo vývoz mezi Unií a Ruskem. To podle žalobkyně dokazuje, že neměla být zahrnuta do oblasti působnosti omezujících opatření a že ji tato opatření diskriminují ve vztahu k Sberbank a jsou nepřiměřená.
- 133 V tomto ohledu je pravda, že výjimka stanovená v čl. 5 odst. 3 písm. a) nařízení č. 833/2014 se ve znění nařízení č. 960/2014 (viz bod 19 výše) použila pouze na půjčky nebo úvěry, jejichž specifickým a doloženým cílem bylo zajištění financování pro nezakázaný vývoz nebo dovoz zboží a nefinančních služeb mezi Unií a Ruskem, a nikoliv mezi Unií a jinými třetími zeměmi, jako je Turecká republika. Je však třeba uvést, že toto ustanovení bylo v původním znění platné pouze v době od 8. září do 6. prosince 2014, tedy do dne vstupu v platnost nařízení č. 1290/2014. Rada totiž posledně uvedeným nařízením rozhodla, že je třeba změnit znění tohoto ustanovení, aby se rozšířila jeho oblast působnosti a zahrnovalo také půjčky nebo úvěry, jejichž specifickým a doloženým cílem je zajištění financování pro nezakázaný vývoz nebo dovoz zboží a nefinančních služeb mezi Unií a kterýmkoli třetím státem. I kdyby bylo toto ustanovení ve znění nařízení č. 960/2014 diskriminační nebo nepřiměřené, žalobkyně nevysvětluje, jak by mohla jeho použitelnost po dobu kratší tří měsíců vést ke zrušení příslušných ustanovení napadených aktů, jelikož tato ustanovení jsou slučitelná s jejich cílem a jemu přiměřená (viz body 121 až 130 výše). Taková výtka tedy musí být v každém případě odmítnuta jako irelevantní.

- 134 I kdyby byl takový argument přípustný, žalobkyně má nesprávně za to, že i v pozměněném znění nařízení č. 1290/2014 (viz bod 22 výše) je čl. 5 odst. 3 písm. b) napadeného nařízení diskriminační v rozsahu, v němž umožňuje jedné pobočce Sberbank usazené v Unii, aby využívala nouzového financování, zatímco jiné její pobočky jej využívat nemohou. Je totiž třeba uvést, že takový argument je založen na hypotetickém výkladu tohoto ustanovení, podle kterého se opatření vztahují pouze na subjekty Unie, které jsou přímo vlastněny subjektem uvedeným v přílohách napadených aktů, a nevztahují se na subjekty vlastněné nepřímo. Je přitom třeba připomenout, že existuje-li několik přijatelných výkladů téhož ustanovení, je třeba toto ustanovení vykládat v největším možném rozsahu ve světle jeho cílů a v souladu s unijním právem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 141, a ze dne 13. července 2011, *Schindler Holding* a další v. *Komise*, T-138/07, EU:T:2011:362, bod 149 a citovaná judikatura).
- 135 Kromě toho k tvrzení žalobkyně, že takové omezení oblasti působnosti této výjimky znamená, že by žalobkyně neměla spadat do oblasti působnosti příslušných ustanovení napadených aktů, je třeba konstatovat, že takový návrh předpokládá určení či prohlášení ze strany Tribunálu. Je přitom třeba připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že Tribunál nemá v rámci přezkumu legality na základě článku 263 SFEU pravomoc vydávat deklaratorní rozsudky (viz rozsudek ze dne 12. února 2015, *Akhras* v. *Rada*, T-579/11, nezveřejněný, EU:T:2015:97, bod 51 a citovaná judikatura).
- 136 Zadruhé, pokud jde o argument žalobkyně, že bez ohledu na jakýkoli legitimní cíl těchto opatření, jsou v každém případě nepřiměřené vážné negativní dopady na žalobkyni, které nepříznivě ovlivňují její konkurenční postavení v Turecku, postačuje poukázat na to, že pouhá skutečnost, že dotčená omezující opatření mohou mít negativní dopady na žalobkyni, a zejména na její konkurenční postavení v Turecku, nemůže stačit k prokázání toho, že jsou tato opatření nepřiměřená (viz bod 124 výše).
- 137 Zatřetí má žalobkyně za to, že nebylo třeba uložit takto nepříznivá opatření, jelikož každý subjekt jednající jménem nebo na pokyn společnosti Sberbank podléhal omezením podle čl. 5 odst. 1 písm. c) napadeného nařízení. Pouhá skutečnost, že žalobkyně je vlastněna z více než 50 % společností Sberbank, tedy podle jejího názoru nemůže odůvodňovat uložení omezujících opatření vůči ní.
- 138 Skutečnost, že podle čl. 5 odst. 1 písm. c) napadeného nařízení omezením podléhá každý subjekt, který jedná jménem nebo na příkaz společnosti Sberbank, nestačí v tomto ohledu k závěru, že Rada nemohla stanovit i v čl. 5 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení, že se dotčená omezující opatření vztahují na jakýkoli subjekt, který je z více než 50 % vlastněn jedním ze subjektů uvedených v příloze III uvedeného nařízení. S ohledem na širokou posuzovací pravomoc, kterou má Rada v této souvislosti, nebylo s ohledem na cíl napadených aktů (viz bod 15 výše) totiž zjevně nepřiměřené omezit přístup na kapitálový trh Unie společnosti Sberbank a subjektům, které z více než 50 % vlastní.
- 139 Začtvrté má žalobkyně nesprávně za to, že výjimka stanovená v čl. 5 odst. 3 písm. b) napadeného nařízení je diskriminační vůči subjektům usazeným v Unii. Je totiž třeba uvést, že situace žalobkyně není srovnatelná se situací subjektů nebo orgánů Unie. Ty spadají přímo do působnosti unijního práva a mají povinnost dodržovat a uplatňovat ustanovení napadeného nařízení, které je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech. Subjekty nebo orgány Unie tudíž v souladu s článkem 12 napadeného nařízení nemohou zejména přijmout opatření s cílem obejít zákazy stanovené těmito akty, což není případ subjektů, jako je žalobkyně, které nespádají do oblasti působnosti unijního práva. V každém případě, i kdyby bylo možné prokázat porušení zásady rovného zacházení, je třeba uvést, že zásada rovného zacházení musí být v souladu se zásadou legality, podle níž nikdo nemůže ve svůj prospěch uplatňovat protiprávnost, k níž došlo ve prospěch jiné osoby (viz rozsudek ze dne 16. října 2014, *LTTE* v. *Rada*, T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885, bod 71 a citovaná judikatura).
- 140 Zapáté žalobkyně nesprávně tvrdí, že Rada byla povinna zohlednit její konkrétní situaci, protože působí z Turecka. Jelikož je subjektem, který je z více než 50 % vlastněn společností Sberbank, jejíž název je uveden v příloze k napadeným aktům, byla žalobkyně právem zahrnuta do oblasti působnosti

dotčených omezujících opatření v souladu s příslušnými ustanoveními napadených aktů. Otázka, zda ustanovení Ankarských dohod, jichž se dovolává žalobkyně, mohou zpochybnit platnost napadených aktů, bude kromě toho zkoumána v rámci třetího žalobního důvodu.

- 141 Zašesté z přezkumu prvního a druhého žalobního důvodu výše vyplývá, že Rada neporušila povinnost uvést odůvodnění ani právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu žalobkyně, když uložila dotčená omezující opatření. Nelze tudíž dospět k závěru, že z tohoto důvodu došlo k nepřiměřenému zásahu do práv žalobkyně.
- 142 Konečně, co se týče práva na ochranu dobré pověsti, kterého se dovolává žalobkyně, je třeba uvést, že zásah do dobré pověsti osoby, ke kterému dochází na základě odůvodnění těchto opatření, nemůže sám o sobě představovat nepřiměřený zásah do práva na vlastnictví a do svobody podnikání této osoby. Vzhledem k nedostatku upřesnění vazby mezi zásahy do její dobré pověsti, ke kterým mělo dle tvrzení žalobkyně dojít, a případy porušování základních práv, které jsou předmětem projednávaného žalobního důvodu, je tak tento argument neúčinný. Dále je třeba připomenout, že právo na ochranu dobré pověsti nemá podle ustálené judikatury, stejně jako právo na vlastnictví a svobodu podnikání, povahu absolutní výsady a jeho výkon může být předmětem omezení odůvodněných cíli obecného zájmu, které Unie sleduje. Významem cílů sledovaných dotčenými omezujícími opatřeními tak mohou být odůvodněny i značné negativní důsledky pro pověst dotčených osob nebo subjektů (viz rozsudek ze dne 30. června 2016, *Al Matri v. Rada*, T-545/13, nezveřejněný, EU:T:2016:376, body 167 a 168 a citovaná judikatura).
- 143 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba čtvrtý žalobní důvod zamítnout.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení Ankarských dohod

- 144 V rámci svého třetího žalobního důvodu se žalobkyně dovolává porušení článku 19 Ankarské dohody, čl. 41 odst. 1, čl. 50 odst. 3 a článku 58 jejího dodatkového protokolu, jakož i článku 6 jejího finančního protokolu. Tato ustanovení mají podle ní přímý účinek, jelikož obsahují jasnou a přesnou povinnost, jejíž provedení nebo účinky nejsou podřízeny vydání žádného pozdějšího aktu.
- 145 Zaprvé má žalobkyně za to, že volný pohyb služeb, jak je uveden v čl. 41 odst. 1 Ankarské dohody, který je obdobný článku 56 SFEU, je ohrožen, pokud opatření může omezovat nebo činit méně atraktivním výkon této svobody, což je jasně tento případ. Zadruhé žalobkyně tvrdí, že by v případě, že existuje výjimka odůvodňující omezení svobody, měla být uplatňována nediskriminačním způsobem ve smyslu článku 9 Ankarské dohody a článku 58 dodatkového protokolu, který zakazuje jakoukoli diskriminaci na základě státní příslušnosti. Zatřetí dotčená omezující opatření porušují podle žalobkyně ustanovení týkající se volného pohybu kapitálu ve smyslu čl. 50 odst. 3 dodatkového protokolu k Ankarské dohodě. Začtvrté jsou podle názoru žalobkyně tato opatření v rozporu s čl. 6 odst. 1 finančního protokolu k Ankarské dohodě, pokud jde o přístup k financování od Evropské investiční banky (EIB).
- 146 Rada podporovaná Komisí tyto argumenty zpochybňuje.
- 147 Z článku 216 odst. 2 SFEU vyplývá, že dohody uzavřené Unií, jako jsou Ankarské dohody a její dodatkové protokoly, jsou pro orgány Unie a pro členské státy závazné. Tyto dohody mají tudíž přednost před akty sekundárního unijního práva. Z toho vyplývá, že platnost aktu sekundárního unijního práva může být dotčena z důvodu jeho neslučitelnosti s takovými pravidly mezinárodního práva (obdobně viz rozsudek ze dne 3. června 2008, *Intertanko a další*, C-308/06, EU:C:2008:312, body 42 a 43 a citovaná judikatura).

- 148 Platnost napadených aktů tudíž může být v projednávaném případě posouzena z pohledu Ankarské dohody a jejích dodatkových protokolů, avšak za předpokladu, že povaha a systematika dotyčné dohody tomu nebrání a dovolávaná ustanovení jsou z hlediska svého obsahu bezpodmínečná a dostatečně přesná (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 3. června 2008, Intertanko a další, C-308/06, EU:C:2008:312, body 43 a 45, a ze dne 4. února 2016, C & J Clark International a Puma, C-659/13 a C-34/14, EU:C:2016:74, bod 84).
- 149 Za předpokladu, že v projednávané věci povaha Ankarské dohody a jejích dodatkových protokolů nebrání přezkumu platnosti napadených aktů z pohledu těchto dohod a všechna dovolávaná ustanovení jsou z hlediska svého obsahu bezpodmínečná a dostatečně přesná, je třeba argumenty žalobkyně odmítnout.
- 150 Podle ustálené judikatury totiž platí, že mezinárodní dohody uzavřené Unií podle ustanovení Smluv představují, pokud jde o Evropskou unii, akt přijatý orgánem Unie (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. června 1998, Racke, C-162/96, EU:C:1998:293, bod 41, a ze dne 25. února 2010, Brita, C-386/08, EU:C:2010:91, bod 39). Z tohoto důvodu tvoří tyto dohody od svého vstupu v platnost nedílnou součást právního řádu Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. dubna 1974, Haegeman, 181/73, EU:C:1974:41, bod 5). Proto musí být jejich ustanovení plně v souladu s ustanoveními Smluv a s ústavními zásadami, které z nich vyplývají (v tomto smyslu rozsudek ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, bod 285). Přednost mezinárodních dohod uzavřených Unií před sekundárními unijními akty se tak nevztahuje na primární právo (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, bod 308).
- 151 Tudíž i v případě, že Ankarské dohody neobsahují výslovné ustanovení, které smluvní straně umožňuje přijmout opatření, která považuje za nezbytná pro ochranu zásadních bezpečnostních zájmů, může Rada na základě svých pravomocí podle článku 29 SEU a článku 215 SFEU omezit práva vyplývající z Ankarských dohod za předpokladu, že taková omezení jsou nediskriminační a přiměřená, jak žalobkyně ostatně sama připouští.
- 152 V tomto ohledu nemůže obstat zaprvé argument založený na článku 9 Ankarské dohody a článku 58 jejího dodatkového protokolu, podle kterého jsou dotčená opatření diskriminační. Situace, v níž se žalobkyně, jakožto subjekt z více než 50 % vlastněný Sberbank, nachází, není totiž srovnatelná se situací jiných bank působících v Turecku, které nejsou vlastněny ruskými subjekty dotčenými předmětnými omezujícími opatřeními. Situace, v níž se nachází žalobkyně, není kromě toho srovnatelná ani se situací jiných finančních institucí usazených na území Unie (viz body 139 výše).
- 153 Zadruhé nemohou obstat ani argumenty žalobkyně ohledně omezení svobody usazování, volného poskytování služeb a volného pohybu kapitálu, které vycházejí z článku 19 Ankarské dohody a čl. 41 odst. 1 a čl. 50 odst. 3 jejího dodatkového protokolu, jakož i z čl. 6 odst. 1 finančního protokolu k této dohodě.
- 154 V této souvislosti je třeba ověřit, zda Rada jednala v souladu se zásadou proporcionality, tak jak je definována v judikatuře (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 4. prosince 2015, Emadi v. Rada, T-274/13, nezveřejněný, EU:T:2015:938, bod 206).
- 155 Je přitom nutno konstatovat, že i kdyby byla omezení uplatňovaná v projednávané věci prokázána, tak jsou odůvodněna cíli, které sledují napadené akty přijaté na základě článku 29 SEU a článku 215 SFEU, a sice cíli zvýšit náklady na činnosti Ruské federace, které narušují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, a podpořit mírové urovnání krize. Takový cíl zapadá do logiky obecného cíle, kterým je zachovat mír a mezinárodní bezpečnost, v souladu s cíli vnější činnosti Unie, jež jsou uvedeny v článku 21 SEU (rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 115).

- 156 Dále je třeba poukázat na to, že dotčená omezující opatření nestanoví pozastavení, omezení nebo úplné přerušování hospodářských a finančních vztahů s Tureckou republikou, ale s Ruskou federací, jakožto legitimní nástroj zahraniční politiky v souladu s cíli vnější činnosti Unie uvedenými v článku 21 SEU. Jinými slovy, předmětná omezující opatření se použijí na žalobkyni pouze proto, že je subjektem z více než 50 % vlastněným společností Sberbank, která je sama ruským subjektem, jehož název je uveden na seznamech v příloze napadených aktů, a nikoli proto, že je podnikem usazeným v Turecku.
- 157 Vzhledem k tomu, že jsou taková opatření konkrétně zaměřená a časově omezená, nemůže žalobkyně tvrdit, že negativní účinky, které z nich vyplývají, mají být považovány za nepřiměřené. Významem cílů sledovaných podle článku 29 SEU napadenými akty lze totiž ospravedlnit i značné negativní následky pro určité hospodářské subjekty, které nenesou žádnou odpovědnost za situaci, která vedla k přijetí sankcí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. července 1996, Bosphorus, C-84/95, EU:C:1996:312, bod 23). Z přezkumu čtvrtého žalobního důvodu provedeného výše konečně vyplývá, že dotčená omezující opatření jsou vhodná k dosažení sledovaného legitimního cíle a nejdou nad rámec toho, co je nezbytné k jeho dosažení (viz body 115 až 142 výše).
- 158 I kdyby se porušování příslušných ustanovení Ankarských dohod ze strany Unie uplatňovaná v projednávané věci prokázala, byla by odůvodněna cíli sledovanými dotčenými opatřeními a přiměřená uvedeným cílům.
- 159 Třetí žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout jako neopodstatněný.

K námitce protiprávnosti článku 1 napadeného rozhodnutí a článku 1 odst. 5 nařízení č. 960/2014

- 160 Žalobkyně se domáhá, aby Tribunál na základě článku 277 SFEU rozhodl o protiprávnosti článku 1 napadeného rozhodnutí a čl. 1 odst. 5 nařízení č. 960/2014, kterým se mění článek 5 nařízení č. 833/2014.
- 161 Rada podporovaná Komisí tento návrh zpochybňuje.
- 162 Podle ustálené judikatury platí, že hodlá-li subjekt zpochybnit přiměřenost omezujících opatření, která se ho týkají, je na něm, aby se v žalobě znějící na zrušení aktů, jimiž byla uvedená opatření přijata nebo ponechána v platnosti, dovolával nepoužitelnosti obecných ustanovení, o které se tyto akty opírají, prostřednictvím námitky protiprávnosti ve smyslu článku 277 SFEU (v tomto smyslu rozsudek ze dne 15. září 2016, Janukovyč v. Rada, T-346/14, EU:T:2016:497, bod 57 a citovaná judikatura).
- 163 V projednávaném případě je však nutno poznamenat, že žalobkyně neuplatnila žádný argument, který by se lišil od argumentů, které již uplatnila dříve.
- 164 Není tedy nutné zkoumat přípustnost tohoto žalobního důvodu, avšak je třeba odkázat na výše uvedené úvahy a námitku protiprávnosti, kterou žalobkyně uplatnila, ze stejných důvodů zamítnout.
- 165 Námitka protiprávnosti tedy musí být zamítnuta, stejně jako žaloba v plném rozsahu, aniž je třeba rozhodovat o přípustnosti návrhových žádání znějících na úpravu žaloby.

K nákladům řízení

- 166 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

¹⁶⁷ Kromě toho podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu nesou členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady řízení. Komise tedy ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (šestý senát)

rozhodl takto:

- 1) Žaloba se zamítá.**
- 2) DenizBank A. Ş. ponese vedle vlastních nákladů řízení náklady řízení vynaložené Radou Evropské unie.**
- 3) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení.**

Berardis

Spielmann

Csehi

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 13. září 2018.

Podpisy.